

MARIBORSKI

Državna licejska tiskarnica
v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10⁰⁰ — mesečno,
četrtletno K 30⁰⁰ —
Če pride naročnik sam v upravnništvo po list: Me-
sečno K 9⁵⁰. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, četrtek 8. aprila 1920.

St. 79.

Francosko-nemški konflikt.

Japonci v Vladivostoku. — Položaj na Irskem. — Zborovanje delegatov SLS. — Sklicanje parlamenta.

Diktatura proletarijata.

Ena kardinalnih točk boljševiške teorije je — diktatura proletarijata. «Ujedinjenje» piše v svoji tretji številki o diktaturi proletarijata tako-le: «Proletarijat more v svojem boju reči le eno: Borim se za čimprejšnjo pridobitev oblasti in pravice. Če že ne morem doseči tega zlepa, pomagaj mi moja — moč! Ker pravijo, da je ta taktika diktatura, naj živi diktatura!» To je važna izjava, tako važna in odkrita, da moramo biti zanjo našim komunistom hvaležni. V njej so nam predstavili svojega malika, svoj cilj, ki pa je le — rdeči fantom.

Nehote moramo ob tem trenutku poseči daleč nazaj v zgodovino človeštva, v ono dobo, ko je pretresel svet prvi veliki socialni pokret, prvi komunizem, krščanstvo. V Palestini, rimski koloniji, se je bojaval nov prerok Jehošua iz Nazareta, ter učil, da so pred Bogom vsi ljudje enaki. Njegov nauk, ki je bil za tiste čase nekaj nenavadnega je elektriziral najširše plasti, vzbudil čisto novo gibanje. Toda Palestina, že takrat precej demokratična, pa poleg tega še silno konservativna ni bila za ta nauk pravo torišče. V njej bi bil zamrl, da ga niso njegovi propagatorji presadili na druga, mnogo bolj ugodna

Sokol-skaut-šport.

Telesna vzgoja naše mladine se vrši sedaj v treh smereh: s telovadbo, skautstvom in športom. Sokolstvo je dalo telovadbi svoj sistem in je dalo tudi cilj — narodni ideal, zato so sprejeli sokolstvo vsi mali slovanski narodi in mlade slovanske države so sokolstvo sprejele kot državno telesno vzgojo mladine. Drugi veliki narodi niso imeli sokolstva v našem pomenu, imeli so le gimnastične organizacije, ki jim je bila telovadba glavna stvar, sokolstvo pa je skrbelo tudi za duševno vzgojo. Mislilo se je, da bo po vojni sokolstvo izgubilo svoj pomen, pokazalo pa se je, da je prav tako potrebno kot prej. Letošnji veliki vsesokolski zlet v Pragi je imel biti manifestacija sokolske misli. Zlet bo veličasten, tudi če ne bo toliko tujcev kot se je pričakovalo, ker bo samo češko sokolstvo napolnilo Prago. Naše sokolstvo pojde ta zlet pozdravit z večjo deputacijo — zato pa bo naš Maribor imel prvič priliko pozdraviti vse jugoslovensko sokolstvo v svoji sredi.

Skaustvo je pri nas skoraj neznano; gojilo se je posebno v Angliji in v Ameriki in se je razširilo po vsej Evropi. Poljaki in Čehi imajo

šla, v Rim. V Rimu in v celi rimski državi, kolikor je obsegala sedanjo Italijo je vladala tedaj klika patricijev nad plebejci, to je nad narodom. Patriciji, aristokrati, so bili ljudje, plebejci, narod, to je bila brezpravna suženska raja. Odnosaji med tema dyema razredoma so bili napeti, iskali so konflikta in izhoda.

Na to bogato pognojeno njivo je padlo seme krščanstva ter takoj vzkalilo. Plebejci so se oklenili novega nauka ter končno upropastili patricije in rimsko državo. Pozneje je ta nauk zmagal in v srednjem veku je slavil svoj višek. Toda isto krivico, proti kateri se je prvotno boril, je zagrešil, ko je zmagal tudi sam. Vzgojil je zopet patricije in plebejce, višjo duhovščino, aristokracijo ter — tlačane.

Tako je šlo dalje, do časa, ko se je pojavilo novo, liberalno gibanje, za osvobojenje človeštva, za osebno in mišlensko svobodo.

Zakaj smo pokazali ta dva momenta iz naše svetovne zgodovine? Radi tega, ker kažeta dve različni diktaturi, rimsko patricijsko in poznejšo krščansko. Rimsko diktaturo patricijev je porušilo krščanstvo, samo pa je ustanovilo pozneje krščansko diktaturo, katero je zrušil pozneje liberalizem, ki je razglasil prenovljen krščanski nauk, da smo vsi ljudje enaki. Ne tako, da bi bil vsak človek

lepo skautsko organizacijo. Skaustvo je vzgoja v narodi, posebno vzgoja treznosti in delu. Skaustke družbe delajo izlete v narodo, tam si sami kuhajo in delajo. Imajo svoje kolonije. Po mestih pomagajo pri delu dobredelnim društvom. Ob času prevrata so skauti v Pragi stražili in delali red — sploh skaut je v službi javnosti in domovine. Vzgoja pred vsem: samostojnost, pridnega, delavnega moža, ki podpira splošno blaginjo.

Šport je za vzgojo mladine posebne važnosti. Goji razne smeri telesne vzgoje in hoče doseči kar največjo spretnost v tem ali drugem oziru, kar se potem kaže v tekmah: plavanje, tek, skok, kolesarjenje, metanje diska, nogomet — to so panoge športa. Na športnem polju tekmujejo narodi med seboj. Tudi šport je važen za nas. Kot kulturni narod ga moramo gojiti in skušati v njem pokazati svoje sile.

Sokolstvo daje nam zdravo narodno vzgojo. V njem smo vzrastli, v njem se bomo razvijali v bodoče. Skaustvo se pri nas ne bo posebno razvilo, dasi je v njem mnogo dobrega in zdravega. Šport pa bo tudi pri nas rasel. Vse tri smeri se lahko razvijajo vsprejeto in druga drugo izpolnjujejo.

kvalitativno enak drugemu, ampak enak po bistvu, po človečnosti. Ta liberalen pokret je prinesel človeštvu novo pomlad, toda onega, kar je obetal, ni izpolnil. Kakor njegov predhodnik, tako je pozneje tudi on ustvaril svojo lastno diktaturo, diktaturo posebnih »višjih« razredov nad »nižjimi«. Baš zaradi tega pa je izzval proti sebi nov socialistični in demokratski pokret. Prvotno je bil ta pokret edinstven, imenoval se je socialno-demokratičen, toda v najnovejši dobi, takorekoč pred našimi očmi, se je razcepil v dva dela, v socialističnega in v demokratičnega. V prvi tabor so se udružili samo sloji manualnega delavstva, vsaj po ogromni večini, v drugem pa so združeni vsi stanovni, brez razlike. Program demokratičnega pokreta je doseči sporazum med vsemi stanovni, organizirati človeštvo v eno skupno močno organizacijo, kjer bo en človek pomagal drugemu, en stan, drugemu stanu, ker le na tej podlagi je mogoč zdrav razvoj človeške družbe.

Socialistični, ki si je danes nadel ime komunistični ali boljševiški pokret, pa hoče, kakor je povedalo »Ujedinjenje« upoštevati samo en stan, to je delavskega.

Za razvoj človeške družbe, za razvoj, napredka, kulture, blagostanja, pravice in morale, je potreben skupen nastop vseh stanov. Le medstanovska organizacija, kjer bo imel vsak stan enake pravice, enake naloge in cilje in enake dolžnosti, zamore biti prava, koristna in pravična. Z uresničenjem te ideje bi izginila s sveta stanovska borba, ki povzroča naši dobi toliko bolečin, trpljenja in škode in človeštvo bi korakalo združeno v sklenjenih vrstah nasproti boljši bodočnosti.

Komunizem pa hoče, da vladaj samo en stan, ki bodi gospod nad vsemi drugimi. To je cilj diktature proletarijata. Toda diktatura je vsaka krivična, naj jo izvaja ta ali oni stan, krivična, ker bije v obraz najplemenitejši misli — demokratizmu. Diktatura je barbarstvo, nevredno kulturnih ljudi. Poleg tega pa je tudi nemogoča, ter radi tega samo začasna. Kjer sta dva, eden ki tlači in drugi ki je tlačen, nastane med obema vedno sovraštvo, ki postaja vedno bolj napeto, dokler ne nastopi katastrofa, ki obstoja v tem, da tlačeni odpove tlačitelju pokorščino. Ta odpoved pokorščine se navadno konca z zmago tlačenegega.

Ta dejstva bi morali imeti pred očmi komunisti, ko mislijo na diktaturo proletarijata. Tudi če bi se jim res posrečilo za nekaj časa potlačiti in obvladati vse druge stanove, bi ta zmaga bila le začasna. V tlačnih stanih bi se porajal odpor, ki bi končno zrevoltiral ter upropastil delavstvo, čeprav bi bilo številno močnejše. Sicer pa bi najbrže že naraven razvoj onemogočil dolgo trajanje proletarske diktature. To naše zadnje mnenje podkrepljuje tudi razvoj ruskega komunizma, ki kmalu ne bo več diktatura in tudi ne privilegij samo delavskih mas, ampak vsega naroda, vseh stanov. S tem pa postane iz boljševizma — demokratizem. Ruski boljševizem je v sedanjem stanju zdrav; bolan pa je oni, ki se pojavlja sedaj pri nas in v drugih zapadnih deželah, ker se nahaja še v prvotnih eteričnih višinah fantomov, ter prav nič noče slišati, da na Ruskem ni več boljševikov, ampak nekaj čisto drugega, ter da se vsaka teorija ne da udejestiti v praksi. Nevaren pa je zato, ker bi, če bi prišel do vlade, z brezplodnimi ekperimenti, ki bi ga končno vendarle privedli do spoznanja, da je nemogoč, upropastil mnogo, kar bi se v sedanjih časih le s težavo dalo nadoknaditi.

Škodljiva politika.

V našo državo je prispelo iz Rusije celo krdo knezov, grofov, baronov, generalov itd. v zadnjih dneh pa kar cela armada 30.000 ruskih beguncev, vojakov protiboljševskih armad. Naša vlada teh ljudi ni samo sprejela, ampak jih je očitno še izredno vesela. V kakšno korist nam bodo ti ljudje si ne moremo predstavljati, da bi pa z njimi posebno profitirali to se nam zdi jako dvomljivo. Beograjski krogi žive še vedno v soju nekdanjih simpatij do stare Rusije, ki je zagrešila ravno nad našim jugoslovenskim narodom toliko da ji pri najboljši volji ni mogoče odpustiti. Pred vsem je delala zapreke našemu ujedinenju; na drugi strani pa je mirno dovolila, da si je odrezala Italija v londonskem dogovoru najlepša slovenska ozemlja. Sedaj pa sprejema naša vlada predstavnike one Rusije z velikanskimi častmi in veseljem v svoje okrilje.

Kaj bodo delali ti ljudje pri nas. Imenujejo jih begunce. Dobro. Toda družina beguncev se je v vojnih letih tako razmnožila, da imamo vse mogoče kategorije beguncev. Ti ruski begunci se ne bodo več mogli povrniti nazaj v Rusijo, ker njihova kasta ne bo prišla v tej največji slovanski zemlji nikoli več do vlade. Ostati bodo morali torej za vedno pri nas. Od gotove strani izvemo, da se bodo častniki sprejeli v našo vojsko. Poleg nemških in madžarskih aktivnih častnikov, ki poprej še sanjali niso, da bodo kedaj Jugoslovenci se bo naš častniški zbor pomnožil sedaj še z Rusji, dočim pa cela tropa naših zavednih rezervnih častnikov zaman čaka na sprejem. Kaj bo pa s knezi in grofi? Kaj z drugimi?

Mesto, da bi iskali stika z novo Rusijo, z Rusijo bodočnosti, katero bi tako krvavo potrebovali, podiramo vse poti, ki vodijo do nje. Dokler bodo v beograjskih salonih konferirali različni caristični knezi z našimi državniki bo naša politika napram živi Rusiji vedno napačna. Živa Rusija nam ne bo mogla nikoli odpustiti, da smo sprejeli v svojo zaščito vse njene politične mrtvece.

Kajti ti ljudje, ki so ubežali iz Rusije so — politični mrtveci.

Oni, ki so res narodno čutili, oni so v kljub boljševiškem terorju ostali v Rusijo, da, še več, pridružili so se boljševikom, ter tako zapeljali ves boljševiški voz na nove, narodne kolotočnice. In istočasno, ko se pravi Rusi bore za vzpostavitev enotne, močne Rusije, rovarijo ti čaristični mrtveci proti njej. V naši ruski politiki bo treba kmalu temeljite izpremembe, ker če ne bo ruska sila za nas izgubljena in njene simpatije si bodo priborili mesto nas — naši sovražniki.

Dnevne vesti.

Klerikalno kameleonstvo. V zadnji številki omenja „Straža“ naš petkov uvodnik, kjer smo opisali, kako se cerkev vedno obrača po vetru, ki slučajno veje, ter se s tem še posebno baha ter nam očita, da mi tega ne znamo. To je za nas dragoceno priznanje. Pomislite, „Straža“ je priznala, da je njena stranka stranka kameleonov, naša pa stranka značajev. Toda po „Stražinem“ mnenju značajnost ni praktična lastnost, to vemo tudi mi, toda moralna pa je vendarle in poštena tudi. Pri tem se nam ne hote uriva primera tatu, ki je očital poštenjaku: Glej, ti si pošten, pa v kljub temu stradaš, jaz sem pa tat, pa se mi vedno dobro godi. Za to priznanje se „Straži“ najtopleje zahvaljujemo, tako odkrito, niso izpovedali klerikalci svoje morale še nikoli.

Klerikalno-radikalno vlado je obsodil sam njihov pristaš, sekcijski načelnik v ministru, g. dr. Jež, ter podal ostavko, ker se noče več pustiti izrabljati v protidomovinske špekulacije klerikalcev in radikalcev.

Prebrisanost sedanje vlade. Sedanja vlada je sklenila, da nakupi za svoje urade za 20.000 dinarjev papirja. Mesto, da bi ta papir kupila v Avstriji, kjer bi ga dobila jako poceni, je poslala v Pariz posebno komisijo, ki naj preiskrbi v Franciji potrebni papir. Komisija je papir res kupila, toda za pot in za bivanje v Parizu je porabila — 40.000 dinarjev. Torej še enkrat toliko kolikor je stal papir.

Radikalna žlahta. Protić je postavil na vodstvo presbiterja znanega Dušana Lončarevića, ki je bil svoječasno odstavljen radi dvomljive vloge, katero je igral. Ker pa je Lončarević Protićev osebni prijatelj in ga vežejo z njim še druge privatne vezi, ga je sedaj zopet spravil na staro mesto. To jasno dokazuje, kako so si sorodni radikalci in naši klerikalci.

Prepoved izvoza živil, s katero so se klerikalci še nedavno tako ponašali, je predsednik deželne vlade, dr. Brejc, zopet ukinitil.

Dva draga kamena. Pri sprejemu našega vatikanskega poslanika dr. Lujá Vukotića je rekel papež, da je s Hrvatsko in Slovenijo dobila nova država dva draga kamena, ker je prebivalstvo teh dveh dežel po ogromni večini katoliško. Papež je poklical božji blagoslov na kralja, regenta ter na celo našo državo. Sedaj nam je jasno zakaj se Italijani tako zavzemajo za naše Primorje — ker je del drugega kamna. Radovedni pa smo, če je poklical božji blagoslov tudi na škofa Karlina, katerega je izgnal iz Trsta?

Kaj je vse mogoče. Nekdo je iz Maribora napisal na centralni odbor „Jugoslovenske Matice“ dopisnico s sledečo vsebino: „Prosimo, blagovolite tukajšnjo javnost obvestiti, ako se bode tudi tu nabiralo ude za „Jugoslovensko Matico“. Slavnost je bila danes osem dni, na tej polno krika, naj pristopimo in danes vse spi, kakor navadno pri nas. Mogoče da ste naročili vpisalne pole v Ameriki! Uboga domovina, imaš polno dobrih idealistov, ali vsi so delamržni. Tako nam gre povsod. Frakarstvo ni za delo, zato pa proč od njega. Jugosloven, Maribor.“ To dopisnico je centralni odbor poslal tukajšnji podružnici „Jugoslovenske Matice“. Ne bi zaslužila ta dopisnica drugega, kakor da se jo vrže v koš, toda preznačilna je za naše

razmere in izziva na majhen odgovor. Naperjena je predvsem proti podružničnemu odboru, ki očitno ni po volji brezimnemu Jugoslovenu. Zakaj pa ni ta junak na ustanovnem zborovanju predlagal sebe oziroma svoje prijatelje v odbor! Odgovor je lahek, ker mu ni toliko za delo, kakor za zahrbtno zabavljanje. Takih Jugoslovenov je vse polno, kritizirajo na vse pretege ali delati se jim noče. Pravi, da je bilo na slavnosti vse polno krika, naj se pristopi, ali sam najbrže ni pristopil in tudi gotovo ni prevzel kake pole za nabiranje članov. Odbor je potom časopisja povabil vse nabiralce in nabiralke članov in vse one, ki hočejo pomagati odboru v tem oziru, ali njega ni bilo na ta sestanek. Če se je mogla odzvati odborovemu vabilu predsednica ženskega društva gospa Maistrova in druge, bi se bil lahko tudi pisec dopisnice, ali zopet ga ni bilo. Odbor, kojemu se očita delomrznost, je imel že več sej in storil vse potrebno za čim uspešnejše delovanje podružnice, da se pa ne da organizacije ob najboljši volji izvesti preko noči, je vsakemu razumnemu človeku jasno. In končno, kaj ima „Jugoslovenska Matica“ opraviti s frakarstvom! To se doslej še ni pojavilo v mariborski jugoslovenski družbi in se najbrže tudi ne bo. In koga neki vidi frakarja med podružničnim odborom? Ali je pisec dopisnice edini tujec v Mariboru, da se povspenja do takih naravnost smešnih trditvev. Pa vendar ne misli s frakarstvom zastopnic našega zaslužnega narodnega ženstva, ki sta vsem na čelu gospe Maistrova in Lipoldova in ki je nabralo za naše razmere veliko svoto 90.000 K za „Dar svobode!“ Če vidi pisec v tem frakarstvo, pa smo ponosni nanj. Sicer pa bo odbor podružnice mirno in vestijo stopil pred občni zbor in se podvrgel njegovim sodbi, na mnenja zakotnih zabavljacev se mu gotovo ni treba ozirati.

Zborovanje zaupnikov JDS v Mariboru. Včeraj je sklicalo mariborsko tajništvo JDS strankine zaupnike v Narodni dom. Prof. Voglar je podal poročilo o politični situaciji vobče in o nalogah stranke v najbližji prihodnosti, ko se bodo morale vršiti občinske in državnozbornske volitve. Po poročilu in debati, v katero je posegel g. dr. Sernec z nekaterimi prav umestnimi opazkami, se je z dopolnimi volitvami razširil odbor krajevne organizacije.

„Glasbena Matica Maribor“ priredi to poletje po deželi več koncertov s svojim možkim zborom. Prvi ljudski koncert se vrši v nedeljo, dne 11. t. m. ob pol 15. uri pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v telovadnici. Gg. pevci in pevski odbor se naj polnoštevilno sestano k pevski skušnji v četrtek, dne 8. t. m. radi razgovora o prireditvi koncerta v Beogradu, kamor smo povabljeni.

Iz pisarne Slov. mestnega gledališča. Z ozirom na včerajšnjo notico javlja ravnateljstvo, da je ravnokar določilo za prihodnje predstave slovanski repertoire. Med drugim gre v soboto preko našega odra Nušičeva komedija „Protekcija“, aktualno delo iz srbskega uradniškega življenja. To delo toplo priporočamo našemu občinstvu, da vidi, kako opisuje Nušič nezdrave razmere pri upravi in kako se potom protekcije pride na višja uradniška mesta. „Protekciji“ bo sledil „Divji lovec“ in potem se uprizoni „Moč teme“. — V nedeljo je zadnja predstava „Pepeluha“, na kar se posebno opozarja naše občinstvo.

III. simfonični koncert dne 10. aprila ob 20. uri (8.) v Götzovi slavni dvorani. Nenavadno veliko zanimanje, ki ga vzbuja sobotni koncert v vseh krogih meriborskega prebivalstva, je povod, da prinašamo že danes kratek izvleček detajliranih razlag, posameznih delov simfoničnega ciklusa „Má vlast“, obljubljenih v včerajšnji številki. — 1. Vyšehra. Harfa pevca Lumirja je zazvenela na Vyšehradu, sedežu čeških kraljev. Grad je žarel v slavi in sijaju. Prišli so divji boji in z njimi je obledel vyšehradski sijaj. Kakor odmev se glasi nad razvalinami davno onemela Lumirjeva pesem. — 2. Vltava. Iz dveh studentev izvira, šumlja med kamenjem

in se blesti v solncu, postaja širja na njenih bregovih odmevajo lovske fanfare in kmetski plesi. Mesečina, kolo vil. Dospe do šestnajških brzin, kjer bučeč strmoglavi v globino. Od tu teče široko proti Pragi, kjer jo pozdravlja staroslavni Vyšehrad. — 3. Šarka. Prevarana v ljubezni, priseže maščevanje celemu moškemu spolu in se pusti po svojih tovarišicah Amaconah zvižno privezati na drevo v gozdu. Z veselo družino jezdi mimo vitez Ctirad, zagleda zvezano Šarko in se takoj zaljubi vanjo. Celo spremstvo leže na trato k brezskrbnemu veseljačenju, pijoč medovino, dokler vsi utrujeni ne zaspe. Na Šarkino znamenje, z rogom pridre njene tovarišice in umore speče vojnike. — 4. S čeških lok in gajev. Srce se raduje veselja, sekajoč lepoto češke dežele, katere loke se širijo pred očmi do daljnega horizonta. Lahna sapica šepeče, iz daljave se bližajo kmetske veselice, dokler ne odmeva vsa pokrajina v petju in plesu. — 5. Tábor je močna, po Husitih sezidana trdnjava. «Kdož ste boži bojovnici!» se glasi mračni koral, ki je razžaril bojevnik, v sovražnih vrstah pa razširjal grozo. — 6. Junaki husitskih bojev počivajo v hribu Blaniku. Pastirji pasejo črede na njegovem pobočju. Nesreča za nesrečo zadene deželo. Vitezi prihrumu na dan in rešijo svoj narod. In spet žari v novem sijaju slava češke zemlje. — Sporedi z natančnimi, lahko umljivimi razlagami se dobe od petka naprej v predprodaji, sicer pa v soboto zvečer pred koncertom pri blagajni in pri vseh rediteljih.

Zamena 100 K bankovcev. Gospod minister financ je z namenom, da bi vse državne blagajne imele dovolj časa, da v predpisanem roku dovrše zameno kronskih novčanic za kronsko-dinarske, ukazal z odlokom od dne 22. marca t. l. št. 10 666 to-le: Pri državnih blagajnah mora prenehati prejemanje kronskih novčanic, katere še niso odtegnjene iz prometa, 5 dni pred rekom, določenim za izmenjavo odgovarjajočih kronskih novčanic. Vsled tega preneha prejemanje novčanic po 100 K na državnih blagajnah z dnem 10. aprila t. l.

Dohodninski davek. Finančno ministrstvo je odredilo, da se naj takoj dovrše dela za določitev dohodninskega davka in davka na vojne dobičke v vseh ozemljih bivše Avstro-ogrške in sicer za vsa leta, za katera niso bila dovršena. Vsem delegatom finančnega ministrstva je naročeno, naj podvzamejo vse potrebne korake, da se vplačajo zaostali davki, kakor tudi davki na vojne dobičke. Istotako je urejeno, da se morata določitev in vplačilo vseh zaostalih neposrednih davkov v področjih posameznih oblasti izvršiti brezpogojno v zakonito predpisanih rokih, v primeru potrebe tudi eksekutivnim putem.

Madžari streljajo naše vojake. Na mejah naše države v Vojvodini so ustrelili te dni madžarski vojaki tri naše, ko so stali na straži. Kakor se vidi so se lotili sedaj Madžari komitaštva, toda upamo, da se bo dalo tudi to preprečiti, ter tudi vročekrvne Mongole nekoliko ohladiti.

Zadnje vesti.

Francosko-nemški konflikt.

Državne čete v Essenu.

DKU Essen, 8. aprila. Včeraj so ukorakale v mesto regularne državne čete.

Francozi v Homburgu.

DKU Berlin, 8. aprila. Iz Mainza poročajo da so Francozi zasedli Homburg.

Spopadi med Nemci in Francozi.

DKU Frankfurt, 7. aprila. (Wolff) Tekom včerajšnjega dne je prišlo med prebivalstvom ter med francoskimi zasedbenimi četami do spopadov. Do resnejšega spopada

pa je prišlo danes opoldan pred glavno stražo. Ena oseba je bila ubita, 20 pa več ali manj težko ranjenih.

DKU Frankfurt, 8. aprila. Natančno število včerajšnjih žrtev znaša 6 mrtvih ter 35 ranjenih. Ulice so natlačeno polne razburjenega občinstva.

Nemški protest.

DKU Paris, 8. aprila. (Havas.) Nemški opravnik je izročil Millerandu noto glede zasedbe Frankfurta. Millerand bo v poslaniški konferenci podal osebino odgovora, ki ga namerava poslati nemški vladi v odgovor na to noto.

Italija proti Franciji.

DKU Berlin, 8. aprila. »Vossische Zeitung« poroča iz Rima: V Londonu se mudeči italijanski minister za zunanje posle, Scialoja, je dobil brzojavni nalog sporočiti francoskemu ministerijalnemu ravnatelju Palnologue, protest Italije proti francoskemu postopanju proti Nemčiji, ker se ruhrska afera prejkoslej smatra za popolnoma notranjo zadevo Nemčije. Enak protest izroči baje tudi Anglija.

Wilsonovo mnenje.

DKU Berlin, 8. aprila. »Vossische Zeitung« poroča iz Kopenhagena: Predsednik Wilson je poslal na Vrhovni svet noto, v kateri opozarja na nevarnosti francoske zasedbe nemških mest za alirance in za celo Evropo sploh. Wilson prmerja postopanje Francije postopanju Italije v Jadranu.

Zborovanje delegatov SLS.

LDV Ljubljana, 7. aprila. Tajništvo SLS poroča: Včeraj se je vršilo tukaj zborovanje delegatov SLS iz vseh delov Slovenije. Došlo je nad 250 delegatov, ki so v treh odsekih, v programatičnem, socialno-političnem in organizacijskem, pripravljali za zborovanje zaupnikov SLS resolucije, s katerimi se ugotove smernice SLS za vsa aktualna vprašanja v politiki in strankimi organizaciji.

LDV Ljubljana, 7. aprila. Tajništvo SLS poroča: Danes dopoldne se je vršilo zborovanje zaupnikov SLS za vso Slovenijo. Na zborovanje je došlo 2500 zaupnikov. Zborovanja so se udeležili ministri dr. Korošec, dr. Janković in Roškar, poslanci Jugoslovenskega kluba in zastopniki hrvatske puške stranke, dr. Šimrak in Banić, predsednik deželne vlade dr. Brejc in poverjeniki. Zborovanju je predsedoval dr. Korošec, ki je poročal o notranjem in zunanem položaju države ter o razmerju SLS do drugih strank. Zbor je vse resolucije politično programatičnega, socialnopolitičnega in organizacijskega odseka sprejel soglasno. Soglasno se je izrekel za žensko volilno pravico, za zborovalno svobodo, za ustanovitev kmetske in delavske komore, za udeležbo uslužbencev industrijskih podjetij na dohodkih in sodelnžbo pri upravi industrijskih podjetij, za socializacijo premogovnikov, rudnikov in plavžev in za uvedbo splošnega socialnega zadržovanja. Zbor je sklenil ostro protestno resolucijo proti italijanskemu imperializmu. Za načelnika stranke je bil izvoljen dr. Korošec, ki mu je zbor priredil viharne ovacije, za podnačelnika prof. Bogomil Remec, poverjenik za notranje posle. Zborovanje je trajalo od 10. dop. do 1'30 ure

pop. — Popoldne se je vršil občni zbor jugoslovenske kmetske zveze, delavske zveze in jugoslovenske obratne zveze.

Japonci v Vladivostoku.

DKU Paris, 8. aprila. (Brezžično.) Po poročilu poročovalca »Associated Press« so po osemurnem boju vkorakali Japonci včeraj v Vladivostok.

Položaj na Irskem.

DKU London, 7. aprila. V celoti je bilo v nedeljo na Irskem požganih 130 praznih policijskih vojašnic. Včerajšnji dan je potekel v splošnem mirno, izvzemši Dublin, kjer je napravilo vojaštvo racijo na neko restavracijo ter aretiralo več oseb, pri čemer se je tudi streljelo, tada brez človeških žrtev.

Sklicanje Narodnega predstavništva.

LDU Beograd, 7. aprila. »Tribuna« poroča: Začasno Narodno predstavništvo bo sklicano dne 19. aprila t. l. Volitev predsednika pride takoj na dnevni red.

Cherubini pri regentu.

LDU Beograd, 7. aprila. »Politika« poroča: Včeraj ob pol 12. uri dopoldne je izročil regentu-prestolonasledniku Aleksandru papežev nuncij kardinal Cherubini svoja poverilna pisma. Sprejem se je izvršil z običajnimi ceremonijami.

400 bivših avstroogrskih častnikov sprejetih v jugoslovensko vojsko.

LDU Beograd, 7. aprila. Podpisan je ukaz o sprejetju 400 bivših avstro-ogrskih častnikov v jugoslovensko vojsko. Vsled tega se bodo vršili pozivi teh častnikov na dvomesečno orožno vajo.

Delegat ministrstva na trgovskem zborovanju v Ljubljani.

LDU Beograd, 7. aprila. Ministrstvo za trgovino bo poslalo svojega delegata na trgovsko zborovanje, ki bo dne 11. in 12. aprila v Ljubljani.

Izvozniška konferenca.

LDU Beograd, 7. aprila. »Politika« poroča: V ministrstvu za trgovino se je vršila konferenca, ki so se je udeležili razni izvoznikarji in večje banke, ki se bavijo z izvozom. Razpravljalo se je o raznih vprašanjih, zlasti o prehrani, preskrbi prebivalstva in vojske kakor tudi glede odredb za izvozno trgovino v bodočnosti.

Holandski poslanik v Beogradu.

LDU Beograd, 7. aprila. »Politika« poroča: V Beograd je došel poslanik holandskega kraljestva, gosp. Advokat, ki je bil preje poslanik v Petrogradu.

Blago za siromake.

LDU Beograd, 7. aprila. Ameriški Rdeči križ je poslal za siromake velike količine blaga, ki se bo razdeljevalo v Dalmaciji in Črnigori.

Počivanje pošte za pravoslavno Veliko noč.

LDU Beograd, 7. aprila. Vsled naredbe ministarstva za pošte ne bodo poštni uradi sprejemali pošiljatev na pravoslavni Veliki petek, prvi in drugi velikonočni praznik ter na dan tretjega praznika popoldne. Brzjavni in telefonski uradi bodo poslovali nepretrgano. (Ali velja to tudi za naše kraje? Op. ured.)

Truplo generala Aleksejeva v Beogradu.

LDU Beograd, 7. aprila. Truplo ruskega generala Aleksejevega je prepeljala njegova rodbina iz Krima v Beograd, kamor je dospelo včeraj. Pogreb se je vršil ob 3. uri pop. in se ga je udeležil regent Aleksander. Bili so navzoči tudi zastopniki vlade, ruska kolonija, častniški zbor in vojaštvo, ki je izkazalo pokojniku zadnjo čast.

Borzna poročila.

LDU Zagreb, 7. aprila. Divize, Berlin 226—230, Italija 850, Pariz 1230, Praga 205—212, Dunaj 66—67,5. Valute: Dolarji 15.200—15.50, avstrijske krone 65—67, bolgarski levi 210, carski rublji 216—218, češkoslovaške krone 195—200, angleški funti 620, francoski franki 1100—1230, napoleonori 630, nemške marke 246—250, romunski levi 264—268, italijanske lire 840—850.

Razne vesti.

Človeške žrtve več milijonskega mesta. Kako nevarno je za človeško življenje modernih velemestih, nam jasno predočuje Newyork, kjer se je 1. 1919. smrtno ponesrečilo nič manj kakor 5600 ljudi. 980 oseb so povozili osebni, 420 tovorni avtomobili, 130 cestne železnice, 80 podzemne, 20 nadzemne železnice, 300 razni vozovi. Nad 500 oseb je usmrtil ogenj, nad tisoč se jih je ubilo vsled padca, okoli 360 je bilo umorjenih, ostali pa so žrtve raznih drugih nezdod.

Dete, ki se ne smeje in ne joka. Nedavno je dr. Neurath prinesel v zdravniško

društvo na Dunaju 11 mesecev staro dete, čigar mati je pri porodu umrla. Dete se razvija jako dobro, čudno je samo to, da se nikdar ne smeji in ne joče in tudi nikdar ne zahteva hrane. Zdravniki izjavljajo, da gre za neko živčno bolezen, ki se le redkokdaj pojavi.

5121 samomorov na leto. Po statistiki iz leta 1919. je bilo v Zedinjenih državah ameriških 5121 slučajev samomorov. Med temi je bilo 48 pravnikov, 12 sodnikov, 36 zdravnikov, 28 učiteljev in 211 duhovnikov. Med samomorilci je tudi par milijonarjev. Možkih je znatno več kakor ženskih; časnikarja ni niti enega.

Dragocena najdenina. V Turbetu blizu Travnika v Bosni so delavci, ki so popravljali tamošnjo železniško progo, izkopali dragocen zlat nakit z 18 medaljoni in zlat križ. Srednji medaljon z ženskim poprsjem ima grški napis, ostali medaljoni pa predstavljajo angele, oziroma jagnjeta. Nakit izvira iz šestega stoletja. Delavci so kopali naprej in zadeli pri kopanju na starokrščanske zidane grobnice. Dragocena starorimska najdenina se nahaja sedaj v sarajevskem muzeju.

Zdravila proti raku. Francoski zdravnik dr. Odin je po poročilih časopisov po dolgoletnih študijah dobil zdravilo proti raku. Zdravljenje se vrši na ta način, da se zdravilo vbrizgava. Dosedanji poizkusi so bili vseskozi zadovoljivi.

Za pet frankov na dan — lepo vreme. Praktični Angleži se hvalijo, da znajo s silnim streljanjem z dinamitom razgnati oblake in tako preprečiti dež. Nasprotno so poskušali v krajih, kjer je velika suša, zbrati oblake in izsiliti dež. Sedaj se poroča iz Švice, da ponuja neki profesor Cavin svojo iznajdbo za doseg lepega vremena. Izumel je baje take stroje, s katerimi se zamore za pet frankov na dan narediti lepo vreme, za deset frankov pa dež.

Slov. mestno gledališče.

Repertoar tekočega tedna:

V četrtek 8. aprila: »Velika srenja«. Ab. A—33.
V soboto 10.: »Protekacija«. Ab. B—34.
V nedeljo 11.: »Pepeluh«. Izven abon.

Širite naš list!

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

Mala oznanila.

Elegantni, čisto novi divan iz zelena baržuna in miza za obednico se radi selitve prodasta. Vprašajte dnevno od 10.—12. ure v Spodnjem Radvanju št. 75. 2—2

Okrožni zdravnik

dr. Kamilo Morocutti

bivši večletni sekundarni zdravnik na kliniki za nortranje bolezni na ženski kliniki in na kirurški kliniki v Gradcu

ordinira v št. Ilju v Slov. gor.

vsaki dan od 8.—12. ure dopoldne. 3—3

Prevzetje restavracije!

Naznanjam cenjen. občinstvu, da sem prevzel s 1. aprilom t. l.

restavracijo

„Narodni dom“

in prosim za obilen obisk. Prevzamem tudi abonente.

Se priporočam najtopleje

258 4—2 Hinko Košič, restavrater.

Inserati

„Mariborskem delavcu“

imajo vedno

velik uspeh!

Ne zamudite torej ugodne prilike!

Raznašalci časopisov

invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnishvu „Mariborskega delavca“.

Špedicijski oddelek:

Prevažanje vsakovrstnega blaga na mariborskem trgu, špedicija vseh vrst, zacarinanja, prevoz z nabiralnimi vozovi na vse strani, selitve s patentiranimi vozovi, vskladiščenja raznega blaga in pohišva.

Največje domače podjetje v Jugoslaviji!

„Balkan“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba

• MARIBOR •

Pisarna: Cankarjeva ulica št. 1

Telefon interurb. 375

Redne zveze z največjimi tu- in inozemskimi tvrdkami.

Blagovni oddelek:

Prodaja vsakovrstnega blaga na debelo, import ter eksport, prekmorska kupčija.

Komisija:

Prevzame se vseh vrst blago v prodajo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 4.000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestaje vloge na knjižice in na tekoči računa s 3 odstotkov brez odpovedi, proti trimesčni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih.

Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in skreditive. Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predume na vrednostne papirje in blago. Izvršuje vse bančne transakcije.